

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	

v upravnistvu prejeman:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parfe in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	

za Nemčijo:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 35—	17-50	8-50	2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Kosovo popolnoma osvojeno.

PRODIRANJE NAŠIH ČET PROTI ČRNI GORI. — NAŠI ODDELKI NA MOKRI PLANINI.

Dunaj, 26. novembra. (Kor. ur.)
Uradno razglasi:

Jugovzhodno bojišče.

Ob gorenji Drini se boreče c. in kr. čete so potisnile sovražnika preko sedla Goleš in Kozara nazaj ter so zavzele Čajnice. Tudi na Gilevi planini, jugo - zapadno Sjenice, so naši bataljoni Črnogorce porazili.

Južno Novega Pazarija se vzpenjajo naše kolone na Mokro Planino. Jugo - zapadno Mitrovice smo pregnali srbski zadnji oddelek.

Kosovo polje je popolnoma v posesti zaveznikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 26. novembra. (Kor. ur.)
Wolfiov urad poroča:
Veliki glavni stan dne 26. novembra.

Balkansko bojišče.

Jugo - zapadno Sjenice in Mitrovice smo porazili sovražne zadnje voje, ki so se na teh točkah še držali pred fronto armadne skupine generalfeldmaršala von Mackensena.

Vrhovno armadno vodstvo.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

Sofija, 24. novembra. (Kor. ur.)
Uradno poročilo o operacijah 23. novembra: Že deset dni so se vršili lju-ti boji za Prištino. Naša armada je obkolila Srbe definitivno na severu, vzhodu in jugu. Sovražnik je nape-njal vse svoje sile do skrajnosti, da bi se vzdržal; ker pa se našemu prodiranju ni mogel ustavljati, je bil iz svojih pozicij pregnan ter prisiljen, da se umakne proti zapadu.

Ob pol 3. popoldne je vkorakal eden naših konjeniških polkov kot prvi v mesto, sledile so mu naše čete s severne fronte in oddelki pridruže-ne nemške kolone. Število vjetnikov in ugrabljeni plen še ni ugotovljen.

LISTEK.

O počitnicah na Dolenjskem.

Marija Kmetova.
(Dalje.)

Hiše ob drugi strani izgledajo, kakor bi le za hip pogledale na Krko, če je še tako tiha in mirna in tako čudno globoka. Če je še tako vabeča in vendar nedostopna, še tako mrka in mehka. Bregovi so kakor žametaste stene polne belih skal in kamenja. V vodo se gledajo in se ne morejo načuditi svoji belini.

In topoli šustijo in šustijo in gledajo v nebo. In bela cesarska cesta teče dalje in dalje, vsa prašna in večna.

Mračno je že, ko stopimo z voza in moramo še peš dalje do Žužemberka. Pravijo, da je še poldrugo uro. Na zahodu rdi nebo, kakor bi gorelo pol sveta nam zadaj! In Krka je vsa bakrena od te luči, in pota na oni strani se vijejo visoko nad skalovjem.

Ljudi ne srečamo. Trudne smo že, nekako tihe, a ko zagledamo prvo lučko žužemberško, smo take dobre volje, da butnemo v smehu v

Boji v Makedoniji.

Listi poročajo: Pri Gradsku so se razvili novi lju-ti boji med Franco-zi in Bolgari. Posebno srčiti spopadi pa so se vršili preteklo soboto ob reki Rajac, kjer so hoteli Bolgari u-da-riti na levo francosko krilo in preko-račiti reko. Francozi so v velikih skrbih, ker pričakujejo, da se bodo pred njihovo fronto kmalu pojavile tudi avstrijske in nemške čete, ki so po zavzetju Mitrovice in Prištine po-stale proste.

V Solun pripeljejo te dni 40.000 zamorskih čet iz Južne Afrike, ki so bili prvotno določeni za operacije v Vzhodni Afriki.

Na smrt obsojeni bolgarski častniki.

Iz Sofije poročajo: Vojno sodišče je obsodilo 12 bolgarskih častnikov, ki so po izbruhu vojne ostali v ruski armadi, kot dezertarje in veleizdajni-ke na smrt.

1440 vagonov municije za Bolgarijo in Turčijo.

Preko Bukarešte poročajo: V zadnjih dneh je bilo spravljeno po Donavi 38 ladij s 1440 vagoni muni-cije za Bolgarijo in Turčijo.

Grška ostane nevtralna.

Ministrski predsednik Skuludis o grški nevtralnosti.

Pariz, 25. novembra. (Kor. ur.)
Atenski poročevalec lista »Petit Pa-risien« je imel razgovor z ministr-skim predsednikom Skuludisom. Let-a je izjavil: Grška vlada bo storila vse, da razprši nespornost, ki je nastala med četverozvezo in Gr-ško. Naša največja želja je, da ohrani-mo odnose prijateljske zaupljivosti, ki jo nalaga spomin na preteklost in skrb za aktualne interese. Grška je nevtralna in bo nevtralna ostala, karkoli pride. Mi bomo tudi v bo-doče odklanjali vse predloge, da se udeležimo vojne in naj si pridejo od kogarkoli, ker se zdi, da taka poli-tika edino odgovarja željam naroda, ki si po dveh vojnah želi miru. Naše prijateljsko dobrohotno postopanje napram četverozvezi se je pokazalo

v tem, da smo dovolili v Solunu iz-krcanim četam prost prehod preko grškega ozemlja, kar že ni več v skladu s striktno nevtralnostjo. Dan-es se je od nas zahtevalo, da pusti-mo ententine čete, ki se bore v Sr-biji, se umakniti na grško ozemlje in da dovolimo, da bo grško ozemlje aprovizirano oporišče teh čet in celo torišče vojaških operacij. To bi po-menilo, da se tudi mi aktivno udele-žimo vojne. Moral sem odgovoriti, da bi mogla v takem slučaju nasto-piti potreba, da se poslužimo pravi-ce, ki jo daje nevtralcem haška konvencija, dovoljujoč, da se voju-joče se čete na lastnem teritoriju razorože ter se s tem prepreči, da ne postane lastna država bojišče. Pripomnil pa sem, da je ta opozori-tev le teoretičnega znač-a, da se pojasni pravni položaj, da pa nočem ustvariti predjudica za bo-dočnost, kajti dejanske okoli-nosti so dostikrat močnej-še, kakor pa pravna pra-vila. Moja opozoritev je izzvala v četverozvezi neumeteljeno negodo-vanje. Odgovorili so nam z nekako blokado, ki je grozila. Grško izstra-dati. Rekli so, da pomenijo strate-gične točke, ki so jih zasedle grške čete blizu izkrcane armade, resno nevarnost za to armado. Pripomnil bi lahko, da so topovi vaših križark, nahajajočih se pred Solunom, za na-še čete mnogo bolj opasni, kakor pa naši poljski topovi za vas. Toda, po-zabiti hočem te okolnosti. Ker ho-čete, da vam preciziram svoje sta-lišče, vam avtoriziram, da razgla-site sledeče: 1. Grška je ne-vtralna in bo navzlic vse-mu pritisku, naj pride od koderkoli, ostala nevtral-na. 2. Ta nevtralnost bo ohranila napram četvero-zvezi, in zlasti napram Franciji dobrohoten zna-čaj. Navzlic upravičenim pripombam, ki sem jih moral izreči, se na Grškem nik-dar ne bo dvignil niti prst proti četam četverozveze.

Kaj zahteva četverozveza od Grške.

»Corriere della sera« poroča: Nota četverozveze izraža najprvo simpatije entente do Grške ter zahte-va: 1. Grška ne sme razorožiti an-gleških, francoskih in srbskih čet, ako bi se le-te umaknile na grško ozemlje, temveč jim mora pustiti po-polno svobodo; 2. ententnim četam

prepušča Grška svoje železnice in druga prometna sredstva v prosto uporabo; 3. zavezniki smejo provi-zorično zasesti tudi še druge grške kraje; 4. Grška bo odgovorila na te zahteve v uradno obvezni pismeni formi. »Secolo« pravi, da je Grška te zahteve akceptirala ter le izrekla že-ljo, da naj jih ententa še bolj konkre-tizira.

Grške čete odhajajo iz Soluna.

Pariz, 26. novembra. »Petit Pa-risien« poudarja, da je Grška na zadnjo demaršo izredno hitro odgo-vorila in da je skoro v vseh točkah ustregla zahtevam entente. Gre predvsem za to, da se prepreči raz-oroženje srbskih in francoskih čet, nadalje da se omogoči neovirana uporaba solunskega železniškega omrežja, ki je bilo deloma zasedeno od koncentriranih grških čet in da se končno pri Solunu zbrane grške čete primerno razdele na raznih toč-kah meje. Zlasti glede te zadnje točke je odgovoril Skuludis več ka-kor le z besedami, kajti razvrščenje pri Solunu koncentriranih čet se je že pričelo.

Grška bo demobilizirala?

Iz Milana poročajo: Sonino je prečital ministrskemu svetu grško noto, v kateri obljubljuje grška vlada, da bo pričela prihodnje dni z delno de-mobilizacijo grške armade. Dunajski krogi pa so podučeni, da Grška nika-kor ni pristala na demobilizacijo svo-je armade.

Gorica v razvalinah.

BOJI PRI OSLAVJU IN SV. MIHAELU. — 25 MILIJONOV ŠKODE SAMO NA POSLOPJH V GORICI.

Dunaj, 26. novembra. (Kor. ur.)
Uradno razglasi:

Italijansko bojišče.

Položaj na Gorškem se ni iz-premenil. Silni boji trajajo. Opeto-vani sovražni napadi na odsek pri Oslavju so se ponesrečili.

Na severnem pobočju gore Sv. Mihaela se je bitka ponoči še vršila. Napad na vrh te gore je naš ogenj vdušil. Sanke proti prostoru pri Sv. Martinu smo odbili.

Cim bolj jasno morajo spoznati Italijani brezuspešnost tudi te zadnje

Skuludis bo demisijoniral?

Iz Aten poročajo: Ministrstvo Skuludis bo najbrž demisijoniralo. Novi kabinet bo sestavil Rhalis.

Rusko - romunska pogajanja.

Preko Rotterdama poročajo iz Petrograda: Rusko - romunska po-gajanja so se zopet pričela. Že od 20. oktobra se muči v Bukarešti posebni odposlanec ruske vlade. Ruski krogi zatrjujejo, da potekajo pogajanja ugodno. Romunija sicer sedaj še ne želi očitno nastopiti, toda pričakova-ti je baje, da pride do sporazuma. Ruska armada v Besarabiji je pri-pravljena da pomaga Romunom. V Odesi in okolici je koncentriranih 6 armadnih zborov z novo artiljerijo in močno kavalerijo. Kuropatkin se na-haja že v Odesi.

Romunsko - francoske konference.

Pariz, 26. novembra. (Kor. ur.)
Francoski veleposlanik Barrère, ki je zadnje dni opetovano konferiral z romunskim poslanikom princem Ghikom, je odpočival v Pariz.

Promet med Ogrsko in Romunijo.

Budimpešta, 26. novembra. (Kor. urad.)
Ravnateljstvo ogrskih držav-nih železnic sporoča, da se železniški promet z Romunijo dne 27. novem-bra zopet prične. Vlaki bodo vozili čez Oršovo in Verciovaro.

oienzive, tem bolj pogosto padajo težke bombe in neftilne granate v mesto Gorico, ki jo sedaj po načrtu razbijajo v razvaline. Dan na dan se večja število pogorelih in razdejanih hiš in cerkva. Dosedanje škodo na poslopih je ceniti na 25 milijonov kron, škoda na privatnem imetju, umetninah in zbirkah se sploh ne da ceniti.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer fml.

Cadorna hoče imeti Gorico na vsak način.

London, 24. novembra. »Daily Express« poroča iz Zeneve: Vsa po-

»To nič ne de.« meni Mina. »Bi ga že popravili enkrat za vselej. O, če zadenem srečko!«

»Srečko si kupila?«
»Štristotisoč kron bi zadela!«
»Pa jih boš?«

»O, bom, bom. Potem kupim ta grad in napravim salon za umetnike in umetnice in — o to bi bilo življenje!«

»Bog ti daj srečo!« ji želiva s Tino.

Krka pada pod gradom v lepih kataraktih, da izgleda vse skupaj, kakor bi tekla voda preko velike školjke, bi šumela v njej in se penila in poskočila ven in stekla dalje, kdo-ve kam. Sonce meče zlata ogledalca na vodo.

O, kako visoko stoji žužemberška cerkev! Ljudje se pritožujejo, da je poleti prevroče, hoditi gor. in so vsi spoteni, ko pridejo vanjo, a po-zimi je nevarno, hoditi dol, ker drsi in je spolzko in pade marsikdo. Pra-vijo, da so zidali cerkev zato tam gori, ker so zapustile neke stare gos-podične z gradicem vred, ki je zdaj župnišče, tudi še ves prostor za cer-kev. In darovale so še denar povrhu in želele, da bi naj sezidali cerkev tam gori. In kar so gospodične že-lele, se je zgodilo, v veliko nevoljo žužemberčanov. — Tako so pravili.

Dolgo časa ležimo pod cerkvijo v neki rebri, a potem gremo čez Trebč in Sadinjo vas na Dvor. Trebča vas je skoro vsa nova, po-gorela je pred leti in zdaj se rdeče strehe nad cesto, kakor gruča blede-ričih cvetov, kar je starih hiš ima-jo čudno lepa vrata. Rožne vinjete se vijejo po vratih, čaše in cvetje, prvi narodni motivi. Skoro bi snele kaka vrata in jih odnesele, če bi ne izgledalo to preveč Pavlihovski. Te vinjete in cvetovi so podobni onim, ki jih ima navado risati Gaspari. V Sadinji vasi imajo še veliko onih sta-rih slik, barvanih na steklo in star mož nam je prodal eno za celih dvajset krajcarjev avstro - ogrske veljave. Pač cena dragocenost!

Na vso moč sem se upirala, da ne bom nosila te slike, a prav mene je zadela ta sreča, da sem jo morala nositi skoro vso pot. Stari ljudje so v Sadinji vasi, trdni in kakor izkle-sani iz kremenja. Govore posebno zateglo, vse drugače kot drugi Do-lenjci. Na smeh mi je šlo, ko je de-žalja neka ženica, če gremo res nazaj še v »Litilijo«.

Tod so stanovali nekoč fužinarji z Dvora, kjer je bila tvornica kneza Auersperga. Zdaj stoji le prazna pos-lopija tam, nikakega življenja ni več. Prazno in tiho, kot drugod na kmeth.

Kmalu se zoži cesta in čudno sa-motno in nekako plašno nam je. Do-ide nas voz, poln vreč. Voznik je ču-den, bradat mož, da se ustrašimo in zbijemo in mislimo, da je cigan. A domačin je, iz teh gozdov doma, iz teh krajev, kjer je vse v hribih, na eni strani Krka, ob njej cesta — a krog in krog gozdovi in sami gozdo-vi. Vprašamo moža, kaj pelje.

»Belladonna.«

Pogledamo ga v začudenju in gremo dalje.

Vseposvoda nas spremlja Krka, vedno bolj tiha je, vedno bolj globo-ka in zelena.

Črni oblaki vise na nebu, grmi in treska krog nas, da nas je groza. Temno je, kakor v noči. Padajo de-bele kaplje in več in več jih je. Vse ozračje šumi in drhti — in me — samo en dežnik! Pošteno smo mo-kre, ko pridemo v Sotesko.

Tu je Auerspergov grad, ogle-damo si ga — seveda, le zunaj in na dvorišču. Četverkotno poslopje ima sredi lepo dvorišče. Vidimo hodnike in stopnišča, jelenova rogovja in staro orožje visi po stenah. Kakor arabeske so ta rogovja na zidu, in na stropu vise velike, orijentalne sve-tiljke. Nekam plaho stopamo po dvo-rišču in dalje po drevoredu in misli-mo na vse one čase, ki jih ni več.
(Dalje prihodnje.)

ročila z italijanske meje potrjujejo, da se Italijani trudijo na vse načine, da bi se pomnožili svojo artiljerijo pred Gorico. Vsi pravijo, da hoče Cadorna vzeti Gorico na vsak način še ta mesec, za vsako ceno jo hoče imeti, in preliše se je za Gorico že toliko italijanske krvi. Poroča se, da so zadnje dni Italijani pomnožili svojo artiljerijo pred Gorico s 120 tečkimi topovi.

Kitchener pred Gorico.

Milan, 26. novembra. (Kor. ur.) Kakor poroča »Secolo« je dospel lord Kitchener v spremstvu 18 oseb v Rim. Po pogovorih z ministri Kitchener baje obišče italijanski glavni stan.

Boj za hrib Sv. Mihaela.

Na goriški fronti se nadaljujejo ljuti boji. Hrib Sv. Mihaela je slej ko prej pozorišče najhujšega borenja z ročnimi granatami, s kopiti pušk in bajonet. Italijani podlegajo. Zgodovina svetovne vojne ne pozna nikakega drugega tako majhnega odseka, na katerem bi bilo teklo toliko krvi in bi padlo toliko ljudi. Naše pozicije so trdno v naših rokah.

Tri kilometre široko bojišče.

Ob Soči se borijo Italijani dan in noč po istem receptu na ozkem prostoru na obeh straneh hriba Sv. Mihaela in pri Oslavju zapadno Gorice. Napadalni prostori se niso razširili, vedno ostaja le prostor med izlivom Vipave in Sv. Martinom in vedno so le infanterijski boji, artiljerija posega le indirektno vmes, z obstreljevanjem rezerv. Ves prostor, vse bojišče obsega komaj 3 kilometre v širokosti, je torej mnogo ožje kakor pri Waterloo in sploh najožje bojišče nove vojne zgodovine.

Nevtralen list o vojni z Italijo.

Kopenhagen, 25. novembra. »Politiken« piše: Med bojišči vevlasti se vrši hud boj pravzaprav samo še na italijanskem. V terek je preteklo pol leta, odkar je Italija napovedala vojno in ne brez podlage spominja avstro - ogrski generalni štab na to, da avstro - ogrske čete drže po štirih bitkah ob Soči vrste pozicij, katere so si izbrali začetkom vojne. Čeprav so morda izgube Italijanov s pol milijonom visoko računane, je gotovo, da velikanske izgube Italijanov niso v nikakem razmerju z doseženimi rezultati. Ostane dejstvo, da se bore Italijani na istem mestu kakor pred šestimi meseci.

Italijanski parnik potopljen.

Iz Zeneve: »Petit Journal« poroča: Italijanski parnik »Bormida« je bil v Sredozemskem morju od sovražnega podmorskega čolna torpediran. Vsi pasazirji so bili rešeni.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

»Baseler Nachrichten« poročajo iz Verone: Pri jurišu na Col di Lana je vodil italijanske čete polkovnik Beppione Garibaldi. Napadajoči bataljoni so se pod njegovim vodstvom večkrat menjali. Avstrijske čete so pustile, da so zasedli Italijani par jarkov, potem so jih pogladi v zrak.

Po listih privatnikov v Italiji je padlo doslej italijanskih oficirjev: 2 generala, 123 štabnih in 1609 drugih oficirjev.

36 nemških parnikov zaplenjenih.

»Secolo« poroča iz Sirakus, da sedaj, ko je oblastveno zaplenjenih 36 v italijanskih lukah nahajajočih se nemških parnikov, so pregledali in preizkusili stroje in pokazalo se je, da so kapitani vse stroje sabotirali. Ali ko se je pregledovalo parnike, so našli na njih vse odvzete dele. Ker pa se je mislilo, da so stroji mogoče podminirani, so pričeli sedaj vse stroje zmontirati. Na parniku »Sigmarlingen« je bilo 11 ton dinamita, ali ta dinamit je nekega dne izginil na misteriozen način. Poveljnik parnika je izjavil, da je bil prisiljen vsled nastalega malega požara na visokem morju, znebiti se dinamita.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Rim, 24. novembra. V noči na 23. novembra in naslednji dan je poskušal sovražnik z ljutimi nenadnimi napadi ali z juriši osvojiti si zopet važne postojanke, ki smo jih mi vzeli. Take, z močnim artiljerijskim ognjem pričete in spremljane akcije so se vršile na Col di Lana in v odseku pri Zagori, kakor tudi na višinah severo - vzhodno Oslavja. Vsi ti napadi so bili zavrnjeni z najtežjimi izgubami za sovražnika, ki je pustil na znani višini kota 188 nad 300 trupel. Našo neprestano ofenzivo na Kraški planoti je včeraj v odseku hriba Sv. Mihaela ovenčal sijajen uspeh. Obsežne globoke okope med četrtim vrhom hriba in cerkvi Sv. Martina smo vzeli, obkolili posadko in jo po večini vjeli. Kmalu nato je obsopal sovražnik izgubljene pozicije z artiljerijskim ognjem vseh kalibrov in je zbral pod zaščito tega ognja vzhodno Sv. Martina velikani-

ske sile za protinapad. Naša infanterija pa se je krepko upirala v pozicijah, katere je dosegla s hitrostjo in točnostjo. Naša artiljerija je koncentrirala dobro merjen nagli ogenj na sovražne kolone in jih je razpršila. V naše roke je prišlo 514 vjetnikov, med njimi štirje oficirji, potem velike množine živil, municije in vojnega materijala. Sovražna letala so metala bombe na Arsiero, kjer so napravile majhno škodo, in Alo, kjer so bili ranjeni štirje vojaki. Lastna letalska eskadra je obmetala z bombami sovražno letališče v Ajševici, druga, ki so jih pripravljali, pri Ajdovščini, in postaje Vogrsko, Ajdovščino, Rihemberg in Stanjel. Na letala so streljale kakor navadno obrambne baterije, ali vrnila so se nepoškodovana.

25. novembra. Topovski boj in delavnost infanterijskih oddelkov v odseku med Adžo in Brento in v Karniji. Neki sovražni letalec je vrget tri bombe na Tolmezzo. Nihče ni bil zadet, materijalna škoda je prav majhna. Na višinah, severo-zapadno Gorice, je trajal včeraj ljut boj nadalje. Naša posadka na višini Kalvarije je dobila prostora z zavzetjem novih strelskih jarkov. Sovražni protinapad je bil zavrnjen v ljutem spopadu na nož in z metanjem bomb. Tudi na Kraški planoti smo napredovali v odseku hriba Sv. Mihaela, severno med Boškini in Petovljami, kakor tudi južno proti Sv. Martinu. Vjeli smo 54 mož.

Junaštva naših čet v tretji soški bitki.

Dunaj, 26. novembra. (Kor. ur.) Iz vojnoporočevalskega stana se poroča:

Junaško borenje naših hrabrih čet na soški fronti se bo moglo oceniti v vsej velikosti šele v poznejših časih, ko bo predložen ves materijal o bojnih poročilih. Danes osvetljujejo samo posamezna poročila manjših oddelkov fronte obenem bliskovito ogromni kaos mnogodnevni ljutih bojev, ki jih imenujemo: tretja soška bitka. Že ti mali podatki pa ustvarjajo razgled na celo svoto poguma, hrabrosti in vdanosti za cesarja, kralja in domovino, ki dvigajo ta žilavi in uspešni obrambni boj v vrsto najlepših orožnih dejanj naše vojne zgodovine in bodo ovili neminljiv lovor v častni ščit na bojih udeleženih čet in oddelkov.

Visoko se dviga hvala infanterije. Nad 50 ur je držala sovražna artiljerija frontne dele, katerim je imel veljati napad, pod neprestanim najtežjim bobnečim ognjem, strelska kritja so bila na več mestih sestreljena v kamenite razvaline brez vsake zveze, izgube so se kopičile, vendar je infanterija vztrajala v tem peklu in je pričakovala sovražni naval z neporušenim pogumom. In Italijani so prihajali, val za valom, štiri dneve, napad na napad, vmes vedno peklenški ogenj iz topov vseh vrst in kalibrov. Premoč je dovolila sovražniku, da je vodil k navalu vedno nove polke: pred frontnimi odseki posameznih naših polkov se jih je konstatiralo tekot bitke štiri, celo do pet.

Nepremagljivo je držal infanterijski polk št. 61 svoje pozicije. Res je sovražnik ponovno vdrl v razstreljena kritja, v oddelek neke stotnije celo dvajsetkrat, vendar so z nezlomljenim junaštvom vojaki 61. polka v divjem spopadu na nož in pest zopet premagali in vrgli sovražnika, ne da bi bilo treba pomoči rezerve, zopet nazaj. Duh vrlga moštva je ostal kljub živce uničujočemu vplivu večdnevni ljutih bojev tako izvrsten, da je neka stotinja, ko je odbijala napad, jurišala čez kritja, vjela v zasledovanju enega oficirja, tri oficirske aspirante in 51 mož in vplenila eno strojno puško. Ko skupno zasedene pozicije vsled bojnih izgub ni bilo več mogoče, so se strnile stotnije okoli svojih oficirjev, katerih junaški vzgled jih je vedno zopet spravil do protisunka, ako se je napadalec upal zlezti čez razvaline zavetij.

Infanterijski polk št. 46 je prišel po dolgem vztrajanju v sovražnem artiljerijskem ognju v rezervo, da se odpočije. Ali le za malo časa. Treba je bilo pomoči nekemu delu fronte, ki je mnogo trpel. Takoj je odšel podpolkovnik Zeiss z več stotnjami, se vrgel proti sovražniku in ga pregnal. Italijanska artiljerija je skozi dva dneva obsipala zopet pridobljeno pozicijo z bobnečim ognjem, ali 46. polk se ni vdal in se ni umaknil.

Neki eksponirani del naših pozicij je umevno posebno mikal sovražnika. Ali bojovniki infanterijskega polka št. 43. so postavili italijanskim navalom cilj, da niso mogli do speti do pozicije. Ko je šel polk v rezervo, so nadaljevali Italijani s svojimi napadi in dasi je prišel iz rezerve zopet na pomoč, se ga je sovražnik vendar polastil. Ali tu pa je bilo dovolj. Drugi bataljon se je vrgel na

sovražnika in mu iztrgal njegovo najnovejšo osvojitve. Italijani pa so dobili močne rezerve in so vdrl in se hoteli vgnéziti tudi v sosednjih jarkih. Bataljon 43. in 24. lovski bataljon sta počakala ojačenja, in ko so prišla, so jim odvzeli vse pozicije, katere so bili osvojili; izvemši eksponirani kos jarka, katerega so bili Italijani že zvezali s svojimi, in na katerega je mogla sovražna artiljerija posebno streljati.

Drugi dan se je odlikoval infanterijski polk št. 39. Treh stotnij pozicije je sovražnik neprestano obstreljeval, kritja so šla na kose. Infanteriji italijanski tako ni bilo težko vdreti v ta del. Ali nastopila je tretja stotinja polka št. 46. in drugi bataljon ogrskih domobrancev polka št. 29. z rezervami 39. in izvršili so protinapad, ki je vrgel Italijane iz nega dela pozicije. Italijani so zastavili nove moči, našli so se morali za trenotek umakniti, ali zbrale so se čete okoli svojih oficirjev in prodirali so proti deset do dvajsetkratni premoči. Italijani so omagali. Udalo se je sedem oficirjev in 260 mož, drugi so bežali, topovi so žvižgali na nje. Nad 1000 mrtvih je ležalo pred našim malim odsekom in tri razbite stroje puške.

Četrti bataljon 39. in drugi 43. sta doprinesla junaške čine 28. oktobra, ko je bitka znova vzplamtel. V tri odseke so mogli Italijani vdreti, obdelala jih je naša artiljerija, na kar je polovica drugega bataljona 43. in rezerva bataljona 39. podvezala protinapad, in kmalu je bil zopet naš preprij izenbljeni frontni komad.

Treba pa se spomniti s hvaležnostjo tudi artiljerije, ki je prekosila še samo sebe s svojim sitnim delovanjem. Ako je infanterija klicala, se je takoj odzvala artiljerija, dasi je bila večkrat sama pod najhujšim ognjem. Razprševala je sovražne čete, prisilila sovražnika, da se je umaknil, in posebej se je udeleževala bojev na oddelke, katerim se je bilo posrečilo vdreti v naše pozicije, da smo jih pregnali iz njih.

Poleg glavnih bojnih čet zaslužijo vse priznanje tehnične čete. Saperji so delali noči in noči, ne meneč se za sovražni artiljerijski ogenj in vsakovrstne težkoče. Pri nadloveskem napenjanju svojih moči, nonpravilne razbita zavetja, so številni saperji izgubili svoje življenje.

Telefonsko moštvo je noč in dan vestno vršilo svojo službo, moštvo pri zgradbah je

bilo vedno neprestano in neutrudljivo na delu ne glede na nevarnosti in žrtve.

Ako se premisli vse to junaško borenje in delovanje, se vzbudi v vsakem čut hvaležnosti za junake, ki toliko trpijo, toliko žrtvujejo, toliko prenašajo, samo da ubranijo sovražnika roparski upad v našo domovino.

Boji pri Oslavju.

Iz poročil iz vojnoporočevalskega stana, 25. novembra:

Pri Oslavju, kjer se bojujejo Italijani ob ugodnih ozemeljskih razmerah in z veliko premočjo, se jim je večkrat posrečilo, da so vdrl v naše pozicije. Bili pa so vedno zopet pregnani in niso mogli držati Oslavja v svoji posesti nikdar dalje nad 24 ur. V tem odseku se bojuje izvrstna italijanska infanterija, ali njej stojijo nasproti na naši strani Dalmatinci. Dalmatinci so zvesti v bližinskem boju v jarkih neverjetno žilavi in brezmejno ljuti, kar so Italijani zadnje dni opetovano občutili, tako, da so v enem slučaju se dali rajši vjeti kakor pa da bi se še enkrat borili na nož z Dalmatinci. Močni italijanski oddelki so jurišali zadnje dni zopet enkrat na vas Oslavje. Ker je bila premoč velikanska, so se naše čete na ukaz umaknile. Okoli 500 Italijanov je zasedlo okoli cerkve stoječe hiše v vasi. Ponoči so napravili Dalmatinci napad, jurišali z bajonetom na vas, so pobili straže in vdrl v hiše. Italijani se niso spustili v boj, marveč so se vdali. Pri nekem drugem navalu, v katerem so se Italijani po krepki artiljerijski pripravi jako previdno priplazili do naših jarkov, tako da se je opazil njihov napadalni namen šele pozno, je dal 18letni trobentač Kovač znamenje, ker je kar sam od sebe trobil na juriš. S trobento v roki je s klicem: Naprej, Dalmatinci! prvi skočil iz zavetja proti sovražniku. Devet ran je že imel, pa je še vedno trobil na juriš, tako da Dalmatinci v svojem navdušenju za napad niti zapazili niso, v kako številni premoči se nahaja pred njimi sovražnik. Nasveti tovarišev, naj gre na obvezovališče, ga niso brigali, on je trobil nadalje na juriš, slednjič plane po njem šest Italijanov, ki so ga obdelovali z bajonetom. Tovariši so ga oprostili. Sovražni juriš je bil odbit. 18letni junak leži v goriški bolnici. Visoko hrabrostno odlikovanje diči njegovo dejanje.

Vojna z Rusijo.

POLOŽAJ NA RUSKEM BOJIŠČU.

Dunaj, 26. novembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer iml.

ODBITI RUSKI NAPADI.

Berolin, 26. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 26. novembra.

Vzhodno bojišče.

Armada skupina generalfeldmaršala von Hindenburga.

Preprečili smo ruski poskus, prekoračiti Miso pri Pulpah. Sovražni napadi pri Berseminde in na zapadni fronti Dvinska so odbiti.

Pri armadnih skupinah generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarškega in generalfeldmaršala von Linsingena nič novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

24. novembra. Na fronti pri Rigi na zapadu jezera Kanger, severovzhodno od Tukuma, so poskusili Nemci tekot dneva iznova razviti se iz ožin. Nemci so včeraj zjutraj napadli pred skrajnim južnim koncem otoka Daleu ter zasedli pristavo Berseminde. Naše čete, ki so jih podpirale došle rezerve, so izvršile protinapad ter Berseminde zopet zavzele. Isti dan je dala ena izmed naših novo sestavljenih litvinskih čet nov dokaz vojaške hrabrosti in junaštva, — z vso silo je napadla ta četa sovražnika. Na levem bregu Dvine; severno od Iluksta, smo po boju zasedli pristavo Janopol; 4 km jugovzhodno od Dvetna. Ob Dvini pod Dvinskom artiljerijski ogenj. S svojim ognjem smo zadržali nemški protinapad severno od jezera Svetna na strelske jarke, ki smo jih bili Nemcem malo poprej vzeli.

Na drugih delih fronte od Riškega zaliva do Pripiata mir.

Na levem bregu Stira, v okolici vasi Novo Podcervice, severozapadno trarjeka železnice Kovel - Sarnij čez Stir, ljute praske. Boj pri vasi Kozlince, severno od Cartorijska, se nadaljuje.

Na ostali fronti na jugu nobenih izprememb.

Na Poljskem in v Galiciji.

»Journal de Geneve« poroča z avstrijske Poljske, da je razmerje oblasti napram prebivalstvu izborna. Sodnije uradujejo poljsko. Gospodarsko dežela napreduje. V Lublinskem okrožju so Rusi razdeljali 1500 krajev. Ruski državni gozdovi, ki merijo 300.000 ha, so dobro upravljeni. Les za nove zgradbe se dobi večidel zastoni. Cela vrsta tovarov zopet dela, večidel pod vojaško upravo. V treh tednih se bo mogel tudi že pričeti železniški promet na progah Krakov - Lublin - Kovel - Luck - Vladimir Volinski. Avstrijska uprava je odprla tudi mnogo šol, dočim je bilo pod ruskim gospodstvom 800.000 otrok brez šolskega poduka.

Varšavska mestna uprava je izdelala načrt za povečanje Varšave. Inkorporirajo naj se predmestja. Varšava obsega sedaj 6500 oralov ter naj se razširi za 8500 oralov s 300.000 prebivalci. Varšava bi bila potem eno najbolj gosto naseljenih mest.

Iz Krakova: V Boryslawu so napolnili meseca oktobra 6294 cistern surovega petroleja, izvozili pa 9135 cistern. Prvih deset mesecev v 1. je dal vrelec v Boryslawu 45.343 cistern petroleja; 1. novembra je ostalo še 46.742 cistern, ki zadostujejo najmanj za pol leta. Pričakovati je zvišanja cen surovega petroleja.

Riga.

»Lokalanzeiger« poroča iz Kodanija, da je glasom vesti ruskih listov izpraznjenje Rige končano. Ves materijal so Rusi spravili stran, enako tudi vse tovarniške stroje. Vrednost spravilnih predmetov znaša nekako eno milijardo mark.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Moskva, 25. novembra. (Kor. ur.) »Rusko Slovo« poroča, da bodo

prešle Putilovove tovarne pod rusko državno upravo. Mnogo nastavljenecv bolniške blagajne te tovarne je bilo aretiranih zaradi revolucionarne propagande.

Petrograd, 26. novembra. (Kor. urad.) »Birževija Viedomosti« pišejo: Žal ni nobenega upanja dobiti zadosti mesa za Petrograd, ker je poveljnik južne armade prepovedal izvoz mesa iz jugozapadne Rusije. Tudi drugod, kjer je dosti živine, so bile izdane take prepovedi. Za Petrograd je na razpolago samo še kostrunovo meso.

Poljaki v Rusiji.

Preko Stockholma: Poljski komite je izročil ruski vladi memorandum o sili, ki se godi poljskim beguncem s strani ruskih oblasti, vsled česar je sklenil komite vprašati ministrstvo, kaj pomeni popoln molk vladnih oblasti v poljskem vprašanju. Poljski list »Dziennik Petrogradski« daje duška tem pritožbam ter vpraša: »Rusija neprestano naglašuje svoje vojne cilje napram Armeniji in Balkanu, zakaj molči ona ista Rusija tako popolnoma in trdovratno Poljakom nasproti?« Zlasti odkar so očite nemške upravne odredbe v zavzetih poljskih pokrajinah, je razočaranje vsled ruske verolomnosti splošno.

Pristanišče v Reniju.

Iz Bukarešte poročajo: Pristanišče v Reniju popravljajo in razširjajo vojaki, tako da bo mogoče na več krajih naenkrat vkrcavati. Mnogo vlačilnih ladij v pristanišču je dobilo lesene strehe, med njimi tudi dve ladij z rdečim križem.

ZAPADNO BOJIŠČE.

POLOŽAJ NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Berolin, 26. novembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 26. novembra.

Zapadno bojišče.

Na mnogih točkah fronte artiljerijski boji. Sicer nič posebnega. Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

23. novembra. Mir na celi fronti, kjer ovira megla delovanje naše artiljerije. Naše baterije so hitro storile, da je sovražna artiljerija umolknila, ko je ta poskusila razdeljati naše strelske jarke v bližini Roclincourta in naše pozicije ob Aisni, v Argonih in v Pretrskem lesu. V Argonih, severno od Honyetta, in v gozdu pri Malancourtu je eksplodiralo nekaj min, infanterijskega napada pa ni bilo.

24. novembra, ob 3. popoldne. Razen običajnega artiljerijskega ognja o poteku noči ničesar poročati. Samo v Argonih trajajo boji z minami, pri čemer smo bili mi na boljšem. V odseku Bolanta smo pogladi neko manjšo nemško pozicijo v zrak. V Vogezih se je popolnoma ponosrečil poskus vzeti eno naših pozicij severovzhodno od Celes sur Rakets.

24. novembra, ob 11. ponoči. Na celi fronti je potekel dopoldan mirno razen v Voevru in v gozdu Brulé, kjer je metal sovražnik brez učinka nekaj bomb z dušičimi plini. Tudi kolodvor v Arrasu je sovražnik obstreljeval s kakimi 50 granatami. Boji tudi v okolici Loosa in Soucheza. Slabotnejši artiljerijski ogenj pri Soissonsu, živahnejši ogenj v Champagni v odsekih Flirey in v Vogezih ob Tete de Faux in ob Hartmannswillerkopfu. Povsod so naše baterije uspešno odgovarjale in nadvladale.

Belgijsko poročilo.

23. novembra. Slabotno delovanje sovražne artiljerije, ki je vrgla nekaj krogel na naše eksponirane pozicije in na nekatere točke naše fronte. Naša artiljerija je razpršila številne sovražne delavske skupine in obstreljevala sovražne pozicije.

24. novembra. Noč je bila mirna. Čez dan živahno obojestransko artiljerijsko delovanje. Naše baterije so rapršile delavce, obstreljevale sovražne strelske jarke in opazovalce ter so se energično borile proti sovražnim baterijam. Zlasti so obstreljevale odsek med Dixmuidom in Nieuportom ter odsek med Noordshotem in Steenstraatem.

Boji na Francoskem in Flanderskem.

Reuter poroča iz Pariza, da piše španski poslanec Salvatella o svojem razgovoru z Joffrejem v nekem barcelonskem listu tako-le: Joffre se je izrazil: »Napredovali bomo sistematično in brez prenanjenja. Štedim s francosko krvjo, naprej pa bomo prišli. Položaj na Balkanu zavzevalnikov na zapadnem bojišču nič ne briga. Nemčija mora biti prej, kakor zavezniki v Carigradu, ker potrebuje katerokoli zmago, pa naj bo

tudi samo navidezna, ki naj podžge javno mnenje v Nemčiji. Četudi pridejo Nemci na Carigrad, se bo vojna dobojevala na zapadu. To vedo tudi Nemci. To je razvidno tudi iz dejstva, da stojita 2/3 njihovih armad nam nasproti.

Francoska municija.

»Frankfurter Ztg.« poroča iz Pariza: V »Figaru« razmotriva poslanec Reinach vedno naraščajoče izdelovanje municije na Francoskem. Sedaj ovira meglu delovanje artiljerije, ker potrebuje ta za uspešno delovanje orijentiranja s strani letalcev. Toda, — pravi skrivnostno, — tako meseca decembra bodo pač zopet prišli svitli dnevi. — S kako naglico izdelujejo municijo, kaže dopis lista »Humanite«, ki konstatira, da je naraslo prebivalstvo mesta Bourges od 43.000 na več kakor 100.000 vsled priseljevanja moških in žensk, ki delajo v orožarnah in municijskih tovarnah. Stanovanj tam silno primanjkuje.

Nabori za angleško vojno mornarico.

London, 25. novembra. (Kor. ur.) Reuter: Admiraliteta sporoča, da bo program rekrutacije za vojno mornarico v bodoče tak, kakršen je lord Derbyjev načrt za armado. Rekrute, ki se bodo prijavili, bodo postavili v službo in razdelili po tem ali so oženjeni ali ne oženjeni. Kakor bo potrebno, bodo vpoklicani najprej mladi ne oženjeni, potem starejši ne oženjeni, nato mladi oženjeni in končno starejši oženjeni.

Belgijsko posojilo v Ameriki?

»Frankfurter Ztg.« poroča iz Amsterdam: Belgijski »Dagblad« poroča iz Havra: Finančni in justični minister bosta odpotovala v Zedinjene države, da se pogajata tam v ime novo belgijske vlade o velikem posojilu.

Francosko posojilo.

Iz Rotterdama: Angleška vlada je dovolila, da se sme del francoskega vojnega posojila izdati na Angleškem. Posojilo, ki se bo sedaj najelo, naj služi za poplačanje francoskega dolga Angliji. Na Francoskem emitirano posojilo v to svrhu v Angliji ne bo veljalo.

Novi francoski krediti.

Pariz, 26. novembra. (Kor. ur.) Finančni minister Ribot je predložil zbornici zakonski načrt za otvoritev začasnih kreditov v znesku 8.172.817.000 frankov za prvo četrtletje 1916.

Klerikalno - monarhistična agitacija na Francoskem.

Pariški list »Lanterne« zahteva, da naj pošlje francoska vlada v nedeljo v vse cerkve na Francoskem uradne nadzornike, ker vsebujejo propovedi neprestano se večajočo akcijo proti principom republike. »Action Française« ravi, da bi pomention tak korak vlade začetek državljanske vojne.

Podmorski čolni v Kategatu.

Iz Kodanja poročajo preko Berlina: Švedski parnik »Igor« je na poti iz Anglije v Stockholm, ko je ležal zasedran v zalivu Nölle, poklical neki angleški podmorski čoln. Kapitan je prišel na ladjo, si ogledal papirje ter zaprosil za pitno vodo. Pol ure je ležal podmorski čoln ob parniku, potem je izginil v neznani smeri. Švedski ribiči poročajo, da so zadnje dni videli v Kategatu periskope neznanih podmorskih čolnov.

Kako si predstavlja ententa mir?

»Kreuzzeitung« piše: Liberalni poslanec C. F. G. Masterman piše v »Daily Chronicle« z dne 15. t. m. »O miru, ki naj štiti bodočo generacijo: Mir je mogoč, če bo Belgija popolnoma neodvisna. Ren meja Francoske, Šlezvik zopet danski in če se bo nemško vojno brodovje predalo. Boji se, da bodo ti pogoji za Nemčijo še premili.

Neki pariški poročevalec je zopet izvedel, da je Nemčija stavila v Londonu poluradne mirovne predloge preko Holandske in od tam v Parizu. Vplivna oseba, — pravi poročevalec, da je popolnoma razumela, da želi Nemčija pod danimi okoliščinami mir. Vprašanje za četverozvezo pa je prav enostavno: Ali imamo dosti moči in virov, da končno premagamo centralne države in ali smo pripravljeni napeti te sile, da dosežemo cilj? Odgovorimo: Da! Gotovo Nemčija danes ne more priznati, da mora ostati ententa končno močnejša, ravno zato pa je za nas popolnoma izključeno pričeti s kakršnimi koli mirovnimi pogajanjmi ali tudi le odgovarjati na taka vprašanja s protipredlogi.

Portugalska, — vazal Anglije.

Iz Lizbone, 9. t. m.: Predsednik portugalske republike Bernardino Machado je zadnji čas opetovano obiskal načelnika demokratične stranke dr. Afonso Costa. Razgovora

se je vsakokrat udeležil tudi angleški poslanik. Gotovo je, da bo ministristvo Castro padlo (se je že zgodilo), in da bo prišel na površje zopet Costa. Zdi se nadalje, da je tudi gotovo, da bo poslala Portugalska 15.000 mož na Malto in v Gibraltar. Proti ekspediciji v Egipt pa so vsi poveljniki. Sploh je od dne do dne bolj opazati, da obvladuje Anglija Portugalsko popolnoma. V Lizboni in Portu je vse polno angleških častnikov in moštva, municijske tovarne in tovarne za živila delajo skoro izključno le za Anglijo. V angleškem poslanstvu je nastanjen cel štab angleških mornariških častnikov, kjer se stekajo vse niti angleških uzurpatorjev. Tam je tudi sedež angleške cenzure, kamor se steka korespondenca cele Portugalske v inozemstvo in iz inozemstva. Tudi obstoja permanentna kontrolna oblast nad državljani centralnih držav. Ljudstvo trpi vsled tega in vsled neprestanih revkizicij vedno bolj. V Lizboni, Bragi, Coimabri, Portu je ljudstvo opetovano oropalo trgovine. V večini mest je proglašeno obsedeno stanje. Mnogo hotelov in drugih poslopij so najeli Angličani za bolnišnice. Opozicijsko časopisje je popolnoma zatrto. V Funchalu leži na tisoče angleških ranjenec.

Holandski vojni kredit.

Haag, 26. novembra. (Kor. ur.) Kor. urad izve, da bo holandska vlada v kratkem zahtevala nov izreden vojni kredit 50 milijonov goldinarjev.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 24. novembra. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Dardanelska fronta. Nič bistvenega razen od časa do časa premenjajoči artiljerijski ogenj in metanje bomb. Sicer ni poročati ničesar.

Dva milijona turških vojakov.

Iz Carigrada poročajo preko Dunaja, da je Turčiji omogočeno vsled dovoza municije in pušk poslati mnogo na novo izvežbanih azijskih čet na fronto. Število 2 milijonov mož, o katerih je govoril Enver paša v parlamentu, je že efektivno doseženo.

Anglija koncentrira čete ob Sueškem prekopu.

Iz Santandra na Španskem prihaja 10. t. m. tale nad vse interesantna vest: Kapitan Španskega parnika »Claudio Lopez y Lopez«, ki je došel pred kratkim iz Manile v Santander, sporoča, da se je mogel, ko se je peljal parnik skozi Sueški prekop, v Izmaiji, sicer mirnem, malo pomembnem mestu, ki je sedaj podobno velikemu vojnemu taborišču, osebno prepričati o mrzličnih vojaških pripravah, ki jih dela Anglija, da obrani okolico kanala in obrežje zapadno od El Kantare proti vpadu turških čet in Angležem sovražnih arabskih beduinskih plemen, pred katerimi se Angleži očitno zelo bojijo. Pri El Kantari in ob jezerih je koncentriranih po njegovem mnenju gotovo 60.000 mož egiptovskih čet. Anglija je popolnoma pretrgala karavansko trgovino skozi puščavo, ker je vstaja največjih beduinskih plemen v Arabiji vedno večja in ker se dan na dan ponavljajo napadi na angleške straže.

Ob obali leži še nadaljnjih 35.000 mož angleških čet in prekop sam s Port Saidom je podoben eni sami veliki trdnjavi. Ladje nevtralnih držav, ki vozijo tu skozi, preiskujejo kar najstrožje in potniki so podvrženi raznim šikanam. Vsled min se je ponesrečilo tudi že mnogo parnikov z velikimi in dragocenimi tovari, kar seveda Anglija zamočuje.

Podmorski čolni v Sredozemskem morju.

Iz Carigrada poročajo, da so dobile ladje ententnih držav povelje, da ne smejo zapustiti pristanišča v Solunu, ker je plovba vsled navzočnosti sovražnih podmorskih čolnov nevarna. Žične ovire pri pristanišču so ojačile.

Nemško - turška pogajanja.

Carigrad, 24. novembra. (Kor. urad.) »Ikdan« poroča iz avtentičnega vira, da so se pričela med Nemčijo in Turčijo oficijalna pogajanja glede sklepa trgovinske pogodbe. List upa, da se bodo pogajanja v interesu obeh strank ugodno končala.

Turški parlament.

Iz Carigrada: Vlada je predložila zbornici turško - bolgarsko mejno pogodbo, ki je bila izročena komisiji. Nadalje je predložila vlada proračun za prihodnje leto, ki se prične s 14. marcem 1916. Zbornica je dovolila izreden kredit 400.000 frankov za kritje deficita Donavske komisije, v kolikor odpade na Turčijo.

Vesti iz primorskih dežel.

Obstreljevanje Gorice. Iz poročil iz vojnoporočevalskega stana: Dne 18. novembra se je bilo pričelo zopet ljuto obstreljevanje mesta. Ogenj je bil porazdeljen na vse mesto. Največje opustošenje je povzročil požar ta dan na Travniku. »Parkhotel« je zgorel, škofijska palača je bila vžgana, zgorelo je semenišče, Baderjeva tovarna sveč, Trgovski dom; poškodovana je cerkev Sv. Ignacija. V neki hiši je granata ubila štiri otroke. Letalci so se prikazali nad mestom in so metali na Gorico bombe in pušice in streljali s strojnimi puškami. Prebivalstvo se je skrilo najprej v kleti, ponoči pa je bežal iz mesta, kdor je mogel. Mesto je skoro prazno, skoro ni videti človeka. Begunci so mi zatrjevali, da je nad 40 ljudi ubitih in nad polovico hiš poškodovanih in porušeni. Močno je poškodovana tudi stolna cerkev in v njej Tintorettova slika »Marijino oznanjenje«. — Tako gre naprej dan na dan. Gorica je uničena. Nekateri ljudje kar ne morejo več ven, tako so zbegani in tako je nevarnost, da jih zadene granata ali bomba, ako ne doma ali v mestu, pa na begu iz mesta, kajti nad Vipavsko dolino in Krasom krožijo neprestano sovražni letalci, ki mečejo na ljudi in vasi in na vlake bombe in pušice.

Poroča se dalje dne 25. novembra, da je na Tržaško cesto samo padlo okoli 600 granat in šrapnelov, v ulici Dante in v ulici Morelli ni nobene hiše, ki bi ne bila poškodovana. Zadnji teden je bilo ubitih nad 30 oseb, največ žensk in otrok, ranjenih obilo. 1300 hiš je težko poškodovanih, 100 jih je zgorelo ali so popolnoma porušene. Strašna je bila noč v nedeljo. Ob 1. ponoči je začel padati peklenjski ogenj na mesto, gorela so razna poslopja, granate pa divjale in pokale; prebivalstvo je do skrajnosti razburjeno, vse je sebe, zlasti ker se širi vest, da hočejo Italijani v eni noči pokončiti mesto, ako ga čez dan ne vzamejo. V veliki kleti nekega javnega poslopja je bilo zbranih okoli 500 ljudi, tam so čakali stisnjeni drug poleg drugega, kdaj prilete granate in jih ubijejo. Granate padajo še vedno na mesto in je uničujejo.

Na Starem trgu v Gorici tiči kos mestne zgodovine. Jedno stran tvori arkadni hodnik iz trinajstega stoletja s cerkvico, posvečeno sv. Antonu Padovanskemu. Tam je bil v prejšnjih stoletjih frančiškanski samostan, katerega je vstanovil baje sam sveti Anton. V neposredni bližini cerkvice se nahaja palača stare grofovske rodbine Lanthieri, kjer se je bil vstavl leta 1782 papež Pij VI. povodom svojega znanega potovanja na dvor cesarja Jožefa II. Lanthieriji so izumrli, hčer zadnjega Lanthierija je poročila pred nekaj leti baron Lewetowz iz Nemčije. Palača je sesuta. Na drugi strani trga je palača grofov Strassoldo, tam je bivala francoska kraljevska rodbina in tam je umrl vojvoda Angoulémski leta 1844. Tudi tam so razbijale granate.

Ognjegasci iz Gradca in Dunaja v Gorici. Domači ognjegasci, kolikor jih je sploh še gasijo pridno, kjer morejo, ali ker jih je premalo, so prišli na pomoč ognjegasci iz Gradca in Dunaja. Zlasti je manjkalo gasilnega orodja. Ljubljanski ognjegasci so se že vrnili domov.

Dunaj za Gorico. Na nekem zborovanju v Rudolfsheimu je rekel dr. Weiskirchner: Ne morem drugače, nego da izrečem danes z govorniškega odra prebivalcem Gorice svoje najgloblje sožalje in upam, da mi Dunajčanje ne bomo zaostali, ko bo treba priskočiti na pomoč težko zadetemu mestu, da bo moglo po končani vojni zopet vzcveteti v vsej svoji lepoti.

Sempeter pri Gorici tudi obilo trpi vsled italijanskega obstreljevanja. Granate zadnjih dni so padle tudi med lepe velike ciprese na pokopališču.

Moša in Ločnik. Ko je ukazal Cadorna, sestreliti Gorico, je milo potoložil v jednom svojih uradnih poročil, da sta zgorela dva cvetoča kraja Moša in Ločnik. Kaj sta Moša in Ločnik v primeri z Gorico? Oba sta na desnem bregu Soče. Ločnik smo že opisali. Je res čeden kraj, dobra kmečka občina. V Ločniku je bil odbit prvi dan vojne vrh zvonika, cerkev stoji na daleč vidnem kraju. Za Ločnikom je Moša. Kaj pa je v Moši? Železniška postaja, katere se pridno poslužujejo Brici, ki tudi sicer dajo dosti zasluzka Moši. Moša je mala kmečka občina, šteje okoli 1300 prebivalstva. Nič izrednega ne v enem ne v drugem kraju, zgorela pa sta, ker se tam okoli mudi in trudi italijansko vojaštvo. Moša je od Gorice 9 kilometrov, Ločnik 6 kilom.

A ševica, kjer je letališče naših avijatikov, se še vedno imenuje v poročilih italijanskega generalnega štaba,

dasi je že pred dnevi Cadorna naznačil, da je letališče popolnoma uničeno. Cele eskadre letal prihajajo nad Ajševico, da jo obmečejo z bombami, poroča se, da je letališče uničeno, čez čas zopet bombe sovražnih letal na Ajševico — italijanskim uradnim poročilom res ni skoro ničesar verjeti.

Velike žablje. Dne 22. t. m. izročili smo hladni zemlji truplo pok. župana Franca Trohe iz Vel. Žabelj. Pokojni Troha ni bil navaden človek. S pridnostjo, čebelično pridnostjo je deloval, kjer je bilo treba: kot župan, predsednik kr. šol. sveta, član cestnega odbora in odbornik raznih društev. Dasi ne šolan, povselp se je duševno visoko, tako da je kot trden in jeklen značaj ter prepričan naprednjak blagodejno uplival na svojo okolico, na svoje soobčane, ki so mu pa tudi brez izjeme vsi zaupali. Za zdajšnje razmere veličasten pogreb je pokazal, kako je bil pok. Troha čislán in spoštovan; domačinom so vsem solzile oči. V spomin pokojnika so nekateri ožji prijatelji domačini zvečer nabrali za družbo sv. C. in M. 36 kron. Troha je umrl star komaj 47 let. Slava njegovemu spominu!

Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani se prav iskreno zahvaljuje vsem onim darovalcem oblik in obuvala, kateri so se že na prvi poziv odzvali z mnogoštevilnimi darovi. Posredovalnica je te obleke že popolnoma vse razdelila, in sicer nekaj med tukajšnje begunce, v veliki večini pa je to odposlala v begunski tabor v Bruck ob Litvi, kjer so nastanjeni begunci iz Bovca, Tolmina, Volč, Kanala, Deskelj, Plavi, St. Ferjana, Podgore, Pevme, Gorice, Opatjega sela in Doberdoba. Te dni je dobila posredovalnica iz omenjenega tabora poročilo o tamošnjih razmerah. Iz istega se spozna, da je potreba, preskrbeti tamšnje begunce z zimskimi oblekami skrajno nujna in siljena. Za sedaj je odposlanih skupno 133 kosov obleke. A kaj je to v primeri s 3000 begunci, ki so vsi povečini oblečeni le v lahka oblačila? A begunci iz Bovca, Volč, Plavi in Doberdoba so celo bosi in nagi! Zato prosí posredovalnica prav nujne in hitre pomoči. Vsak kosček obleke je dobrodošel. Posebno pa obuvala in zimske spodnje obleke. Posredovalnica rada sprejema tozadevna darila, katera pošlje nato takoj v Bruck ob Litvi, kjer je potreba najhujša.

Termin za izpraznjenje stanovanj v Trstu je podaljšan do 24. februarja 1916.

Pred nedavnim časom se je čitalo v časopisju, da so na Moravskem naseljeni begunci z juga zelo nezadovoljni, ker morajo baje delati pri kmetih. Po avtentično dobljenih informacijah izjavlja posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, da ta vest ne odgovarja resnici. Stanje beguncev ni nikjer rožnato, kar je umljivo, a izmed vseh beguncev so oni najbolj zadovoljni, kateri so naseljeni na kmetih, kjer prav radi z veseljem pomagajo obdelavati polje.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Letos je poteklo trideset let, kar je bila ustanovljena družba sv. Cirila in Metoda. To obletnico bi v drugačnih razmerah gotovo slavnostno obhajali, ali sedanja vojna onemogočuje primerno praznovanje. Družba sama se je omejila na to, da je izdala običajni »Koledar (Vestnik) šolske družbe sv. Cirila in Metoda«.

Poleg običajne koledarske vsebine obsega ta knjižica tudi izkaze o družbinem delovanju, o družbinih zavodih, o njenem denarnem stanju, o podružnicah in vrh tega še celo vrsto zanimivih deloma ilustriranih spisov.

Omenjeno bodi pred vsem, da bodo l. 1916. praznovale svojo petindvajsetletnico kamniška ženska podružnica, šentpeterska ženska podružnica v Ljubljani, ženska podružnica v St. Jurju ob južni železnici, ter podružnici za Laški trg in okolico, ter podružnica za Komen.

Družbinih otroških vrtcev je bilo v šolskem letu 1914/15 v števju dva podpirana vrtca skupaj 23, ki jih je obiskovalo 1397 otrok. Šolskih zavodov je bilo osem s 50 razredi in 2128 učenci in učenkami. Samo v Trstu je obiskovalo družbine šole 1788 otrok.

Na Primorskem je vojna hudo vplivala na družbino šolstvo. Otroški vrtci v Krmini je obiskovalo 27 otrok, šola v Krmini 67 otrok. Sedevda je obema zavodoma konec, saj je Krmin v italijanskih rokah. Otroški vrtci v Pevm pri Gorici, ki ga je obiskovalo 32 otrok, je zaprt, prostore otroškega vrtca na Blanci pri Gorici je zasedlo vojaštvo. Italijanske granate so razbile poslopje otroškega vrtca v Podgori pri Gorici, a iz tržaških šol je vojna pregnala mnogo otrok, ki so bežali s svojimi starši v druge kraje. Koliko truda in žrtve je uničila ta vojna.

V letu 1914. je imela družba sv. Cirila in Metoda na Kranjskem 82 podružnic, ki so nabrale 14.686 K 34 vin., na Štajerskem 67 podružnic, ki so nabrale 9489 K 13 v., na Koroškem 4 podružnice, ki so nabrale 111 K 81 vin., na Goriškem 38 podružnic, ki so nabrale 6203 K 81 v., v Trstu 16 podružnic, ki so nabrale 25.632 K 54 v., v Istri 3 podružnice, ki so nabrale 640 K, na Dunaju eno, ki je nabrala 297 K. Skupaj je torej bilo 211 podružnic, ki so nabrale 57.061 K 23 v.

Družba je imela l. 1914. dohodkov 155.448 K 36 v., izdatkov pa 220.479 K 17 v., torej primanjkljaja 71.746 K 56 v., ki se je pokrila iz družbine glavnice, iz raznih skladov in najetim posojilom.

Obrambni sklad je znašal koncem 1914. l. 187.012 K 05 v., V. Polakova zupščina 177.914 K 96 v., K. Kotnikova zupščina 121.956 K 16 v., zupščina Marije Vilharjeve 112.400 kron, zupščina Iv. Fabjančiča 36.746 K 54 v., Fr. Babičeva zupščina 73.000 K in Fr. Škrjančeva zupščina 4364 K 89 v. Val hvaležnosti zalije slovenskemu človeku srce, če gleda te številke, naj bodo vedno čestlata imena teh dobrotnikov naše šolske družbe.

Vsa čista imovina je znašala 31. decembra 1914. l. 1.189.693 K 35 v. To je znatna svota, ali v nobeni primeri s potrebami slovenskega naroda.

Poleg poročil o družbinem stanju in delovanju prinaša koledar tudi nekaj pesmic in več drugih spisov, ki jih bo vsakdo s pridom in z zanimanjem čital.

Vojna je! Cvet slovenskega naroda krvavi za državo in neštivilni so grobi, v katerih počivajo sinovi tega naroda. Tako izkrevavanje je hudo še za velike narode, kaj še za nas malostevilne Slovence. Madžarski rodoljub grof Szechenyi je svoje dni zapisal krilate besede: »Naš Madžarov je tako malo, da bi morali pomiloščati še morlice svojih staršev.« Spominjamo se tega izreka sedaj, ko teče slovenska kri v potokih. Izgube vojne nam nalagajo dolžnost, da posvečamo vzgoji mladine največjo pozornost, da ubranimo vsakega posameznega slovenskega otroka pomencenja in poitalijančenja. In storiti moramo to s a m i in iz s v o j i h moči. Res, naravna in postavna pravica vsakega naroda je, da mu poklicani faktorji vzdržujejo šolstvo in skrbje za vzgojo otrok v narodnem jeziku in v narodnem duhu, ali ker še v sanjah ne mislimo, da bi se to kdaj uresničilo, smo navezani nase, in je naša bodočnost odvisna od nas samih, od naše ljubezni do slovenske stvari in od naše požrtvovalnosti. Z ozirom na našo bodočnost storimo kar je le mogoče, da podpremo in utrdimo družbo sv. Cirila in Metoda.

Dnevne vesti.

— **Odlikovani slovenski častniki.** Vojaški zaslužni križec 2. razreda z vojno dekoracijo je dobil generalmajor Rihard Jelenčič. — Kraljevski bavarski vojaški zaslužni red 2. razreda z meči je dobil polkovnik 7. havbičnega polka Dominik Zagar. — Srebrni signum laudis je dobil nadporočnik 10. lovskega bataljona Viktor Krajnc. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo sta dobila rez. poročnik 2. bos.-herc. pp. Jakob Hočevar in rez. poročnik 70. pp. Ivan Koser. — Signum laudis so dobili: rez. nadporočnik 7. lovskega bataljona Teodor Mateljan, nadporočnik 7. topničarskega polka Milan Lenarčič, rez. poročnik 2. topničarskega polka dr. Franc Papež, rez. nadporočnik 2. bos.-herc. pešpolka dr. Franc Roštalher in rez. poročnik Josip Žagar. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil stotnik 3. domobranskega pešpolka Viktor Matejčič. — Signum laudis sta dobila stotnik 26. domobranskega pp. Oton Bizjak in rez. poročnik 15. domobr. pp. Albert Gajšek. — Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje sta dobila nadporočnik-računovodja 4. domobranskega pp. Friderik Klun in zapovednik voja pri 2. polku prostovoljnih strelcev Valentin Ravnik. — Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik 11. gorskega topn. polka Aleksander Hrašovec. — Signum laudis so dobili: nadporočnik 44. pp. Nikolaj Geržetič, rez. nadporočnik pri 25. topn. polku Henrik Goljaš, poročnik 96. pp. Henrik Podlešak, nadporočnik 16. trenske divizije Leopold Račič in rez. poročnik 23. topn. polka J. Zemla. — Srebrni signum laudis je dobil polkovni zdravnik 8. garnizijske bolnice dr. M. Justin. — Signum laudis je dobil rez. nadporočnik 7. saperskega bataljona Viktor Lušnik. — Vojaški zaslužni križec 2.

razreda za vojno dekoracijo je dobil poročnik V. Garzarolli plem. Thurnlack.

— **General infanterije Svetozar pl. Boroevič** je imenovan za častnega meščana mesta Bakra.

— **Odlikovanje.** Stotnik v generalnem štabu g. Anton Lokar, sin gosp. nadučitelja v p. Ivana Lokarja, je dobil vojaški zaslužni križec 3. razreda za vojno dekoracijo. Odlikovan je že drugič.

— **Padel je,** kakor smo že poročali, na goriški fronti dijak goriške realke in rezervni praporščak Stefan Kvas v 22. letu svoje starosti. Ugledna Kvasova rodbina iz Solkana je izgubila v njem edinega sina, skozi in skozi dobrega, ljubeznivega mladika, katerega nežni značaj odseva najbolj iz zadnjega pisma, ki ga je pisal svoji mami z bojišča. »Ne žalujte preveč, mamica moja, pomislite, da nisem sam in da imajo tudi druge matere svoje sinove v vojni. S skrbjo in žalostjo si kvarite življenje in zdravje. Če tudi padem, Vam ostaja skrb za dragega papana, skrb za predrage sestre, katerim ostane, dobra skrbna svetovalka na poti v življenje. Živite, preljuba mamica, papanu in sestricam, jaz bom sedaj svoj barto vodil sam dokler bo šlo. In če ne pojde, pa bodite ponosni, da je Vaš edinec padel domovini na oltar.« Padlega junaka so pokopali 13. t. m. v Solkanu z vsemi častmi. Prijateljica pokojnikove sestre poroča: »Tako krasnega pogreba že dolgo ni bilo. Vse se je zbralo, da mu skaze zadnjo čast. Na glavo smo mu spletili lorvorjev venec, ki ga je s svojo junakovo smrtjo zaslužil. Pokrit je bil s cveticami, tako da je bilo videti le njegov smehljajoči se obraz. Kako krasen je bil v smrti! Usoda mu je bila vsaj toliko mila, da more njegovo drago truplo počivati v ljubljani zemlji domačega kraja poleg dragih prijateljev in znancev. Mir njegovi plemeniti duši.«

— **Zopet eden naših!** V spomin prijatelju Rutarju. Morana, Ti si neusmiljena. Prebogatno se Tvoje želje, skromnosti ne poznaš. Nočeš mirovati, dokler se ne udeležijo pevčeve besede: »Dokler ne pade zadnje jasno čelo, ki lesketa na njem se večnosti poljub...« Tvoja žetev je ogromna in vendar še nima dovolj. Kolješ naprej brez prestanka, si kakor »nenasitno žrelo zevajoče«, ne meneč se za gorje, ki ga povzročaš, ne za upe, ki jih ugonabljaš, niti za solze, ki rišejo na licih prizadetih svojcev globoke brazde. Dne 17. novembra so pokopali prijatelja Rutarja. Umrli je na ranah, ki mu jih je prizadela laška granata. Ko sem čital to vest, sem zaškrtal z zobmi in spontano se mi je izvila kletev na narodne aspirantije. Ko premišlujem ob prijateljevi smrti, mi prihaja na misel dolga vrsta lepih trenutkov visokošolskega, pa tudi poznejšega življenja, ki sva ga preživela skupaj. V akademskem društvu »Sloveniji« na Dunaju sva se našla pred dobrimi tremi leti. Poprej tuja drug drugemu, ki sva se poznala komaj po imenu, sva skovala tukaj marsikateri plodonosen načrt. Kot predsednik akademičnega društva »Slovenije«, kateremu je načeloval dva plodovita semestra, je šel v smrt. Se ko je že bil pri vojakih, mu je šla usoda njegovega akademičnega društva po glavi. Pogosto je pisal svojim dunajskim tovarišem, da mu poročajo o »Sloveniji«, kakšen je v sedanjem času njen položaj. Ko sva se v decembru lanskega leta sešla pod Pohorjem v Slov. Bistrici, sem mu moral natanko popisati, kako prestaja »Slovenija« vojni čas. Bil je mož že kljub svoji mladosti dovršenejša značaja. Ni dosti govoril, ne debatiral v kavarni do zore. Pa, česar se je lotil, je izvedel do konca. Bil je mož dejanja in nam krvavo potreben. Tudi v družbi je bil močnejši, pa časih se je razgrel ter dal duška svojemu simpatičnemu temperamentu. Slučaj je hotel, da sva tudi letos preživela dosti časa skupaj v Slovenji Bistrici ter pozneje v Mariboru, odkoder sva preromala na svojih izletih lep kos zelene Štajerske. V maju je odšel iz Maribora na bojišče. Ko sva se poslavljala, mi je krčevito stisnil roko in iz globin njegove duše je privrela naravnost intuitivna misel: »Fant, meni se še hoče življenje in imam trdno voljo, da se še povrnem v kolo svojih dragih. Pa nekje v podzvesti slutim, da se gledava danes zadnjič, kajti prevelik sem, da bi me zgrešilo morilno orožje.« Njegova slutnja se je uresničila. Ni bila sicer telesna velikost kriva njegovi smrti, kar pa učinka popolnoma nič ne spremeni. Morana ga je poljubila na njegovo jasno čelo. Ona nima sicer navade izbirati, pa tu si je izbrala ponosnega fanta. — **Goričan.**

— V italijanskem vjetništvu je prišel, dne 25. junija Ignac Močnik iz brdskega okraja (Lukovica). Načrtuje se v Maddaloni, Italija.

— **Naši vojni vjetniki v Srbiji.** Kor. urad poroča, da je dobil Rdeči križ od zanesljive nevtralne strani telegrafično poročilo poveljnika vojnih vjetnikov v Srbiji podpolkovnika Šapenca, datirano 19. t. m. iz Prizrena, ki pravi: Stirim vse za vojne vjetnike, kar se v sedanjih okolištinah le storiti da. Prosim Vas obvestite o tem Rdeči križ in svoje vojne vjetnike, katerih usoda mi je zelo pri srcu. Informiral Vas bom o nadaljnjih ukrepih glede vojnih vjetnikov. Verjemite mi, da sem pripravljen Vam biti povsem na uslugo. Podpolkovnik Šapenec. Ta vest bo morča svoje vojne vjetnike vsaj nekoliko pomirila.

— **Spominjajte se ubogih vdov in sirot naših junakov!** Po celi deželi je veliko zanimanje za božično ubogih sirot naših kranjskih junakov, ki so v tej strašni vojni dali življenje za cesarja in milo domovino. Vsak, ki je tako srečen, da od vojske ni neposredno zadet, bo gotovo, če mu je le količkaj mogoče, prispeval za »vojno sirotinsko božičnico« in tako pomagal, da bo ob letošnjih božičnih praznikih padel žarek radosti v vsako, pomoči potrebno hišo v deželi, ki je izgubila po krutosti vojne svojega hišnega očeta in reditelja. Nihče, ki ima čuteče srce, ne bo zamudil plemenite tekme radodarnosti za one, ki so vredni največjega usmiljenja. Najmanjši dar, prihajajoč od dobrega srca, se bo hvaležno sprejel in bo prišel v prave roke. — Darove sprejemajo vsa županstva in vsi župni uradi na Kranjskem in kot nabitralna centrala deželna blagajna v Ljubljani.

— **Za božično vdov in sirot naših kranjskih junakov** so darovali: Centrala c. kr. sirotinske pomoči: nega zaklada celokupne oborožene sile na Dunaju, 5000 kron; dežela kranjska 5000 K; dr. Ivan Šusteršič, deželni glavar s soprogo 100 kron; katoliško tiskovno društvo v Ljubljani 100 K; dr. Evgen Lampe, deželni odbornik 20 K; Nikolaj Stazinski, župnik, Primskovo pri Kranju, 15 K; Franc Lavtizar, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Ljubljani, 10 K; Franc Knaflič, tovarnar v Šmartnem pri Lj. 50 K; Ivan Ogrin, veletržec in posestnik na Laverici, 50 K; Marija Zamida, ravnatelj deželnih uradov 20 K; deželno uradniško mesto venca na krsto umrle gospe Zorke Pavlin, žene deželnega oficijala 45 K 50 vin.; Franc Zajc, c. kr. finančni svetnik v p. in nadzornik deželnih zaklad 10 K; Anton Česen, pismonoša v Dolu pri Ljubljani, 5 K; župnijski urad na Homcu 12 K; J. Mol, župnik v Trzinu, 10 K; Marija Jelenc, trgovka, Križ pri Trzinu, 15 K; Viktor Čadež in Tomaž Javornik, Kaplja vas pri Trzinu na Gorenjskem, 10 K; Jožef Potokar, župnik v Trzinu, 20 K; župni urad v Trzinu 40 K; Franc Vidmar, župnik v Trzinu, 6 K; hranilnica in posojilnica v Trzinu 10 K; Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, 20 K; župni urad Stare cerkev na Kočevskem 10 K; župni urad na Vrhniku 35 K. — Blagim darovalcem bodi izrečena prisrčna zahvala. Naj bi našli obilo posnemovalcev! Darove sprejema deželna blagajna v Ljubljani kot centrala, razen tega pa tudi vsi župni uradi in županstva na Kranjskem. — **Od bor za vojne sirote.**

— **Moštvo c. in kr. odd. 23./97.** je zbralo na tozadevni okoli 400 K za bolgarski Rdeči križ. Malo poprej pa je ta oddelk tudi podpisal večto vsoto za 3. avstrijsko vojno posojilo.

— **Darilo.** Gospod Jean Schrey, svetnik trgovske in obrtniške zbornice, je daroval v častni spomin na umrlega večletnega sotrudnika gospoda Stefana Horvata, »Rdečemu križu« 50 K.

— **Za ranjence na Bledu** sta darovala g. Bastel in učitelj Pibrovce 2 K + 6 K, zadnje imenovani pa še 6 K. — Rdečemu križu na Jesenicah in bolnikom nekaj sto svačič.

— **V dobrodelnih koncertih »Glasbene Matice«** 7. in 8. decembra na čast našim padlim junakom in na korist našim invalidnim in oslepelim vojakom bodo sodelovali v Mozartovem Requiemu navdušeni izvrstni in poštvovalni pevski zbor »Glasbene Matice«, 160—170 pevcev in pevk in kot spremljajoča godba popolni orkester slavnega pešpolka št. 97. Mozart je v svojem delu poleg mogočnih zborov tudi dal solistom krasne partije. Posrečilo se je za solistično sodelovanje pridobiti 4 priznane in priljubljene soliste. Sopransko partijo bo pela odlična koncertna pevka g. Berta Javurjek, ki je absolvirala Praški konservatorij in v zadnjem času živel v Gorici. altovsko partijo bo pela naša domača izborna altistinja g. g. Marija Peršlova, ki je bila kot operna pevka v zadnjem času v Poznanju angažovana, tenorsko partijo bo pel odlični član pevskega zborja »Glasbene Matice« priljubljen

gospod Leopold Kovar in basovsko partijo naš velesimpatični basist g. Josip Križaj, operni pevec iz Zagreba. V koncertih je pričakovati v resnih časih visokega blazinega umetniškega užitka. Vstopnice v trafiki g.č. Dolenceve v Prešernovi ulici se že prodajajo.

— **Osebnost.** Sin našega rojaka, gospoda dr. Ivana Schifferja, c. in kr. generalzdruženika v Gradcu, gosp. Gilbert Schiffer, nadporočnik 12. dragonskega polka, dodeljen generalnemu štabu, se je poročil z gospodično Elzo Langer, hčerjo arhitekta Frana Langerja v Olomucu.

— **Mleko.** Z ozirom na pomanjkanje mleka in na potrebo, zagotoviti potrebno mleko za otroke, doječe matere in za bolnike, je danes izšla ministrska naredba, ki ima namen omejiti porabo mleka za razne namene in ga ohraniti za konsum. Prepovedano je prodajanje vsakovrstne smetane, poraba mleka in smetane za izdelovanje čokolade, slaščic, bombonov, barv in v druge tehnične namene. Tudi se ne sme mleko dajati prašičem in imajo politične oblasti naročilo skrbeti, da se omeji izdelovanje sira. Obenem so politična oblastva pooblašena, da smejo v posameznih okrajih prepovedati prodajanje mleka ali drugih jedi in pijač, katerim se dodaja mleko, po gostilnah in kavarnah, zlasti v popoldanskih urah, in tudi druge primerne odredbe se smejo izdati, da se za otroke, matere in bolnike preskrbe mleko.

— **Kako se dela draginja.** Z dežele se nam piše: Vlada je postavila maksimalno ceno za prašiče, in sicer kilogram po 2 K 70 vin. — Toda razni prekupci in barantači se za te zakonite cene ne zmenijo mnogo. Da eden drugemu odjedajo blago, se pogodijo za ceno s prodajalcem, makar tudi pri boljših prašičih po 2 K 70 vin. kilogram in povrh obljubijo še po 10, 20, 30 in 40 kron »nagrada«. Prekupec pa potem prašiča zopet dalje proda in zahteva povrnjeno plačano napitino in poleg tega za sebe novo nagrado. Na ta način postane določena maksimalna cena seveda popolnoma iluzorna, zlasti ker popisani slučaj niso le posamni, temveč že dobro uveden uzus. Gotovo bo vlada krepko posegla vmes in orožništvo na deželi ne bo težko, izslediti takih barantačev in jih eksemplarčno kaznovati.

— **Slučaj koz v Ljubljani.** Deklica Perčot Albina, 5 let stara, dosedaj nečepljena proti kozami, je obbolela za kozami. Družina je prišla pred štirimi meseci iz Trsta in je stanovala v Kopališki ulici št. 2. Obolelo se je prepejalo v epidemijsko bolnišnico z infekcijskim vozom; drugi člani družine pa nastanili v izolacijski hiši v Strelški ulici, kjer ostanejo 15 dni v kontumaciji. Sostanovalci hiše ostanejo doma kontumicirani in pod zdravniškim nadzorom. Stanovanje se je temeljito razkužilo. Vsi, ki so bili v bližini obbolelega otroka, bodo na novo cepljeni proti kozam.

— **Iz srednješolske službe.** Začasni vodja goriške državne realke profesor Jakob Zupančič je pridelen v službovanje ljubljanski višji realki.

— **Iz šolske službe.** V Batujah na Vipavskem službuje nadučitelj Ivan Kunc in učiteljica Rezika Pipan iz Ročinja. Prejšnji nadučitelj je pri vojakih in učiteljica na dopustu.

— **Oddaja pšeničnega zdroba pri mestni aprovizaciji.** Drugi teden začne mestna aprovizacija oddajati zdrob za svoj čas priglase otroke. Zdrob se bo prodajal v mestni vojni prodajalni v Mahrovi hiši nasproti jubilejnega mostu. Za vsakega zglajenega otroka se dobi naenkrat 1 kg zdroba. Oddaja se ga le na krušne znamke. Da se prepreči naval, se razvrste priglaseci po naslednjem abecednem redu. V ponedeljek dopoldne dobe zdrob oni z začetno črko B, v ponedeljek popoldne začne črke A, C, D in F; v torek jutraj G, v torek popoldne K, v sredo jutraj H, I, J; v sredo popoldne L, M, N; v četrtek jutraj O, R, v četrtek popoldne P; v petek jutraj S; v soboto jutraj Š, T, U, v soboto popoldne V, Z, Ž. Kdor ne pride na vrsto prihodnji teden, pride lahko pozneje. Zaloga zdroba je tako velika, da ga pride na vsakega otroka več kilogramov.

— **Prodaja krompirja za živino.** V nedeljo, dne 28. novembra 1915 ob 11. dopoldne se bo prodalo pri vojni rampi na blagovnem kolodvoru v Zalogu najvišjemu ponudniku 5 vagonov krompirja, ki je sicer za ljudi neužit, pač pa se lahko porabi kot krma za živino. Proda se lahko tudi v partijah. Kupci bodo morali krompir v treh dneh spraviti s skladišča in poleg kupne vsote plačati še pristojbino za kolke.

— **Nov imenik knjig** je izdala knjižnica gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj in sicer o svoji novi zalogi slovenskih, hrvaških in nemških knjig. Knjižnica

si je zadnji čas nabavila najboljše stvari iz svetovne literature, kar je razvideti iz tega imenika, ki se dobiva v knjižničnih urah vsak torek, četrtek in soboto od 6. do pol 9. zvečer ter ob nedeljah od 10. do 12. dopoldne v društveni knjižnici na Vožarskem potu št. 2 (koncem Florjanske ulice in začetkom Karlovske ceste). V knjižnico ima vstop vsakdo.

— **Zdravstveno stanje mesta Ljubljane.** Od 14. do 20. novembra se je rodilo 12 otrok, umrlo je 56 oseb, domačinov le 10. Za kolero je umrl en laški vojni vjetnik, za davico 1, za jetiko 2, med njima 1 tujec, vsled ran 14 vojakov in za trebušnim legarjem 5 vojakov. V zavodih je umrlo 45 oseb. Oboleli so za škrlatno 3 vojaki, 1 tujec in 1 domačin, za tifusom 167 vojakov, 1 tujec in 3 domačini, za grizo 73 vojakov, za kolero 4 laški vojni vjetniki, za vrtično 6 domačinov in 1 tujec, za otrpenjem tilnika (meningitis cerebros-pinalis epidem.) 1 vojak, za egiptovsko ošeno boleznijo 30 vojakov in 1 tujec.

— **Tuje srečke.** Zadnji čas se delajo zopet poskusi, dobiti avstrijske kupovalce za inozemske srečke. Občinstvo bodi posvarjeno, da je kupovanje inozemskih srečk kakor tudi srečk ogrske razredne loterije postavno prepovedano in se tako kupovanje strogo kaznuje.

— **Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani** išče za inteligentno gospo, ki je zmožna italijanskega in nemškega jezika, kako mesto za učiteljico italijanskega jezika. Blagohotne ponudbe naj se blagovole pošiljati na Posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani.

— **Harmonij** se prosi v brezplačno posojilo za kapelo vojaške bolnišnice. Blagohotne ponudbe naj se naslovijo na »Vodstvo vojaške bolnišnice v belgijski vojašnici«.

— **Tatvine.** V Spodnji Šiški so aretirali neko 26letno dekle, ker je ukradla neki natakari srebro uro na zapestnici in srebreno verižico. Tri črne ovčje kože so bile ukradene krčmarici Mariji Sever v Zgornji Šiški, potem jej je bila ukradena tudi srebrena žepna ura.

— **V Predsedilji pri Kranju** bo v nedeljo, dne 28. novembra ob 3. popoldne v tamkajšnjem »Ljudskem domu« ljudska prireditve. Spored: 1. Gregorčič: »Soči«. (Govori Tine Jemec). 2. Vojaki v boju — pa mi doma. (Prof. Makso Pirnat). 3. O. Zupančič: »Razgovor«. Živa slika. (Tinca Stirn, mati; Miklavž Pirnat, sin). Vstopnina prosta.

— **Žrtev lesnih tatov.** Lesni tatovi so umorili c. kr. gozdarja na Dolu Rudolfa Paa. Mladi uradnik je postal žrtev svoje vestnosti v službi. Uza-lošeni rodbini iskreno sožalje.

— **Imenovanje za častnega meščana.** Starešinstvo občine Grahovo ob Bači je soglasno sklenilo, da se sprejme c. kr. namestništvenega koncipista Bruneta Stareta za častnega občana občine grahovske, in sicer, ker se je isti v lastnosti c. kr. političnega komisarja pri c. in kr. kornem poveljstvu za občino izvanredno potrudil in posredoval, da je občina Grahovo dobivala živeža od raznih oblasti, kar bi si občina ne bi bila mogla preskrbeti. Starešinstvo izreka v imenu občine omenjenemu gospodu iskreno zahvalo.

— **Iz Celja.** Malo srebrno hrabrostno kolajno je dobil poddesetnik 87. pešpolka Ivan Mravljak.

— **Novorojenček v pečl.** Kuharica Terezija Hangler v Celju je ta teden porodila otroka in ga sežgala v pečl. Ko so jo prijeli, je rekla, da je prišel otrok mrtev na svet.

— **Iz Gabrja.** Svet Metodov vrtec obiskuje letos 67 otrok. Vsako leto je obdaroval Miklavž našo slovensko deco. Tudi letos se že vseleti otroci tega dne posebno, ker so letos še bolj potrebni Miklavževih daril. Izvanredno dober obisk je ravno letošnje leto, zato pripravimo mladini to veselje. Prosi vse prijatelje mladine, da po možnosti darujejo malenkosti za revno deco.

— **Dunajska podružnica Slovenskega Dunajskega društva.** Prihodnji prijateljski sestanek je v soboto, dne 4. decembra 1915 ob 8. zvečer v restavraciji Fr. Turecký III. Kleistgasse 3. (Postaja električne železnice: križišče Rennweg - Ungargasse - Fasangasse.) Slovenski gosti dobro došli.

— **Pegasti legar.** Od 14. do 20. novembra se je primerilo v Galiciji v 22. okrajih (42 občinah) 198 slučajev pegastega legarja. Dalje so se v tem času primerili slučajji pegastega legarja: 1 v Muravu na Štajerskem, 2 v Lipniku na Moravskem, 2 v Prevoranu na Moravskem in 1 na Dunaju, kjer je obbolela učiteljica, ki je podučevala otroke beguncev.

— **Kino »Ideal«** predvaja danes zadnjič Bernhard Kellermannov »Predor«.

— **Mačja brv.** Ena najboljših filmskih dram je gotovo no romana He-

mana Sudermann »Mačja brv«, v 5. dejanjih. Ta film iz serije Max Macka bo ovrgel trditve, da se prava pesniška čustva ne dajo izraziti v filmu. Ne da bi zanimivo snov tega filma kaj prekinil, je režiser spretno in modro porabil vsa ona sredstva, ki so na razpolago filmskemu odru. Posebno moramo omeniti nekatere scene n. pr. pohod Francozov čez »Mačjo brv«, pokop izdajalca, pokopališče izdajalčevih žrtev, kmetiški upori proti grajščaku in v končni sceni odhod deželne brame v vojno. Tudi igralci igrajo v tem filmu umetniško. — Poleg tega še najnovejša »Avstr. vojno poročilo« o bitki ob Soči. — Ta izborni spored samo dva dni: v nedeljo 28. in ponedeljek 29. novembra.

— **V vojnem času** igra med drugimi tudi šivalni stroj precejšnji vlogi, saj mora ravno šivalni stroj v tem času sešiti na milijone vojaškeuprave, kakor zimskih plaščev, kožuhov, hlač, čepic, srajc, čevlje itd. in to tako urno, da pride v poštev le prvovrsten brzošivalni stroj. Razentega pa še mora biti vse po predpisih dobro in trdno sešito s strojem. Vse to delo izvršuje Piaffov šivalni stroj brez težkoč in so s temi šivalnimi stroji največje avstrijske in nemške vojaške tvornice opremljene. Lahko se tudi vsak priuči šivati brezplačno. Kupijo se lahko na obroke. Več v današnjem inseratu.

Razne stvari.

— **Ustavljene časopisi.** Ustavljeno je v Pragi izhajajoče glasilo čeških Židov »Rozvoj« in v Kraljevem gradu izhajajoče glasilo češkega katoliškega ženstva »Jitrenka«.

— **Aretilan italijanski socialist.** Iz Curiha poročajo, da so aretirali italijanskega urednika Alessandrija in ga izgnali iz Švice. Izgon se je izvršil radi Alessandrijevega političnega delovanja. V Italiji pa bo moral v. ječo, ker je bil svoj čas obsojen v daljši zapor.

— **Svica in njena vojska.** Sklep zveznega sveta določa, da prestopita letnik 1883 v domobranstvo in letnik 1875 v črno vojsko šele 31. marca 1916. Pri konjenici ostane, kakor je bilo. Odpusti iz vojaške službe ostanejo sistirani. Število izvežbanih prostovoljnih strelcev dosega baje 100.000.

— **150.000 ženskih moči.** Iz Londona poročajo, da je nujno treba 150.000 žen in deklet, ki jih bo pripraviti za pisarniška dela. Na Angleškem in v Walesu je zaposlenih v pisarnah še 300.000 moških v vojaško-obvezni starosti in polovica teh je telesno popolnoma zmožna za vojaško službo. Onih 150.000 žen in deklet bo nadomestilo te moške.

— **Ruski samostani.** Nemški listi trde, da je na Ruskem 467 moških samostanov in slučajno ravno toliko žensk. Menihov je bilo lani 11.332, fratrov pa 9603. Redovnic je bilo 16.285, sester pa 54.903. Dohodki teh samostanov se cenijo na leto na 91 milijonov rubljev. Seveda je velik razloček med samostani; eni imajo velikanaka premoženja, drugi pa so revni. Največ dobičkov imajo samostani, pri katerih je kaka romarska cerkev.

Darila.

— **Upravištvu naših listov** so poslali:

— **Za goriške begunce:** Gosp. odvetnik dr. Fr. Jurtela v Ptuj, 10 K.

— **Za bednega slovenskega pisatelja:** Gosp. odvetnik dr. Fr. Jurtela v Ptuj 10 K; nadporočnik Sl. Novak z bojnega polja 20 K; Katinka Jerina, Franja in Olga Golob z Dunaja skupaj 10 K, z željo, da bi še mnogo storil za naš narod; »Nekdo« v Ljubljani 1 K; I. W. iz Hercegovine 10 K in Neimovanani 5 K. skupaj 56 kron.

— **Za zavod za oslepele slovenske vojaške:** Gosp. I. Dobida, c. kr. dvorni svetnik v Ljubljani, 20 K.

— **Za božično sirotam padlih vojakov:** Gosp. I. Dobida, c. kr. dvorni svetnik v Ljubljani, 10 K; Drag. Česnik, nadučitelj v Knežaku, 25 K (darovali v spomin pokojnega Jurja Česnika gg.: I. Frole, nadrevident juž. želez. v St. Petru, 5 K; M. Fatur, župan v Zagorju, 3 K; A. Kregar, gostil. v Ilir. Bistrici, 2 K in rodbina Česnik v Knežaku 15 K) in Anton Setinec, tu, 10 K. Skupaj 45 K.

— **Za Ciril - Metodovo družbo:** G. Drag. Česnik, nadučitelj v Knežaku, 25 K (darovalci kakor zgoraj). Srčna hvala!

— **Današnji list obsega 12 strani.**

— **Izdajatelj in odgovorni urednik:**

Valentin Kopitar.

— **Leptine in tisk »Narodne tiskarne«.**

Potrži žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in zancem, da je naš preljubljeni sin oziroma brat

JOSIP RUTAR

cand. jur. in c. kr. praporščak v rezervi,

dne 16. t. m. na Kraškem bojišču padel za domovino.

Na pokopališču v Gorjanskem počiva mlad junak.

Sv. Križ pri Rog. Slatini, dne 25. novembra 1915.

Matija Rutar, c. kr. višji sod. svetnik, oče. — Ernestina Rutar, mati in družina. 3094

Z bridko, neizmerno žalostjo javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in zancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni dobri sin in bratec, gospod

Štefan Kvas

praporščak, dijak gorliške realke

dne 10. novembra t. l. v zorni mladosti 22 let, na italijanskem bojišču padel za domovino. Truplo predragega nam pokojnika počiva na solkanskem pokopališču pri Gorici. Tudi to nadopolno življenje je pokončal kruti izdajalec! 3082

SOLKAN-KRANJSKAGORA, dne 25. novembra 1915.

Alojzij in Elizabeta Kvas, starši.

Minka, Tonči, Lina, sestre.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in zancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni sin, ozir. brat, soprog in oče, gospod

RUDOLF PAA

c. kr. gozdni pristav

v cvetoči dobi 25. let v izvrševanju svojega poklica dne 22. novembra t. l. postal žrtev gozdnih tatov. 3092

DOL LJUBLJANA, dne 26. novembra 1915.

Antonija Paa, soproga. Pavlica Paa, hčerka. Ivana Paa, mati. Pavla pl. Ohm-Januschowsky-Wischehrad, sestra. Anton vitez Ohm-Januschowsky pl. Wischehrad, c. kr. sodnik, svak.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KURACIJE BOLEZNI
PORODNIŠTVA
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEP. ZDRAVNIŠTVO DR. FR. DERGANČ

Nemeblovano stanovanje

obstoječe iz najmanj 4 sob, 1 kuhinje s shrambo in kopalnico, ter električno razsvetljavo se sprejme takoj ali pa pozneje. 2996

Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«.

Prodasta se za rejo

junica in junec

3 mesece star.

Oskrbništvo Visoko pri Skofji Loki

pošta Poljane. 3103

Plašči in obleke

za moške, ženske in dečlice, bolj velike močne postave,

se prodajo

Pred škofijo št. 1, II. nad.

3097

Kupčevalci! Trgovci! 2654
Trafikanti! Kantinerji!

Veleskizme novosti

vojnih, božičnih in novoletnih razglednic

v vseh jezikih so ravno kar došli.

Zahtevajte takoj listič, katalog gratis in franco

Trgovca luksuznega papirja

Adler, Zeisel & Co.,

Dunaj II., Praterstr. 66/16.

1000 vojnopoštne kart, dobre kakovosti. K 2 50 proti vpošiljavi zneska.

Kontoristka

samostojna moč, 3063

se sprejme takoj ali pozneje, po dogovoru. Istotam se sprejme tudi

učene

poštenih staršev, s prim. šol. naobrazbo.

F. S. SKRABAR, Višnja Gorica.

Manufakturna trgovina liče za Ljubljano več

več prodajalcev,

več prodajalk in

kontoristinj - knjigovodkinj

za takojšnji vstop z dobro plačo.

Ozira se le na inteligentne, stroke popolnoma večje moči z večletno prakso. 3096

Obširne ponudbe na „poštali“ predal 35 v Ljubljani.

Proti 9

zoboholu in gnjilobi zob

izborna delujo dobro znana

antiseptična

Melusine ustna

in zobna voda

ki utrdi desno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom 1 krona.

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Rosljova cesta št. 1

poleg Franc. Jozefovega jubilejnega mesta.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blagaj, juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet tri steklenice Vaše izborna delujoče

antiseptične melusine-ustne zobne

vode, katera je neprekosljivo sredstvo

zoper zobohol, utrja desno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. Za

ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomur kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Damske klobuke

v največji izbiri priporoča

MINKA HORVAT, modistka

LJUBLJANA, Stari trg št. 21.

Popravila najceneje.

2465

Popravila najceneje.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC lastnica JADVIGA ŠARC

Ljubljana

Selenburgova ulica 5

Ljubljana

nudi še priložnost k dobremu in cenemu nakupu

rjuh
brisačk
brisačev
prtov
prtičev

Švicarska vezzenina.

odejnih rjuh
blazin
pernatih blazin
pernic
žepnih rut.

Za vojake zimsko perilo:

hlače
jopice
sviterje
rokavice
žilogrejce
šerpe za vrat

nogavice
dokolenice
kolenogrelce
gamaše
snežne avbe
ušesogrelce.

„Kino Central“ v deželnem gledališču.

Soboto 27., nedeljo 28., ponedeljek 29. nov.:

V viharju in miru.

Družinska drama v 3 dejanjih.

Zajčja pečenka.

Veseloigra.

Od torka naprej:

Tisti, ki verujejo v Boga maščevalca.

Igrokaz v treh dejanjih z Richardom Lundom v glavni vlogi.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za
nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec 1767

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbero. — Tajnost zjamčena.

Trgovski vajenec

ki je bil že 2 leti v trgovini z meš. blagom želi nastopiti še 1 letno prakso. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Proda se skoro nov

planino

v Ljubljani, Krakovska ulica 19.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

372

Meblovana soba

s posebnim vhom, 3090

se odda s 1. dec. solidnemu gospodu.

Kje, pove uprav. »Slovensk. Naroda«.

Žepne ogrevalne pečice

„Viribus unis“. Neutrpljivo za bojišče. Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah. — Izd. A. T. Fischl, Dunaj VII, Westbahnstrasse 26. 2879

Stranka brez otrok liče

stanovanje

soba in kuhinjo v mestu ali pa blizu kolodvora za takoj. Na željo izvrši tudi v hiši potrebna ključavničarska popravila. — Pisemne ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod »Slovenec/3093“.

3093

THE VERA

American Shoe

za gospode in dame

so dospeli

iz Amerike.

Edina prodaja

ževljarnica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 1. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 14. in 16. decembra t. l.

Cena za 1/1 srečka K 40—, 1/2 srečka K 20—, 1/4 srečka K 10—, 1/8 srečka K 5—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Nosna rdečica

dr. A. Rixa pasta Pompadour

n. pr. rdeča koža, ogrci, izpuščaji, gube in ohlapna koža, vse kožne hibe izginejo z jamčeno z desetletja preizkušeno

Popolnoma neškodljivo. Poizkusni lonček K 1—, večji lonček K 3—
 D. A. Rixa biserno mleko, tekoč puder rožnat, bel in naravno rumen. Steklenica K 3—
 Razpošiljanje diskretno. Kosmetikum dr. A. Rixa laboratorij na Dunaju IX., Lakerergasse 6/E. — Zaloge v Ljubljani lekarna pri »Zlatem jelenu«, parfumerija A. Kanc, drogerija »Adrija« (Cvančara). 2941

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštne prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

Prva tvornica ur

JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 835. (Lesko).
 Nikljasta ankerica K 3-80, boljše kakovosti K 4-20, v starosrebrnem kovinskem rokoko okrovju K 4-80, s švicar. kolesjem na sidro K 5—. Vojne spominske ure K 3-50, radijeve žerne ure K 8-50, nikljasta budilka K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča

Narodna tiskarna.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu, Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočajo:

vse vrste oljate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež, pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbolin, čopiče, steklarski in mizarski klej in druge v to stroko spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg 10

špecialna trgovina pletenin, trikotaž in perila

priporoča svoje veliko zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilgrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

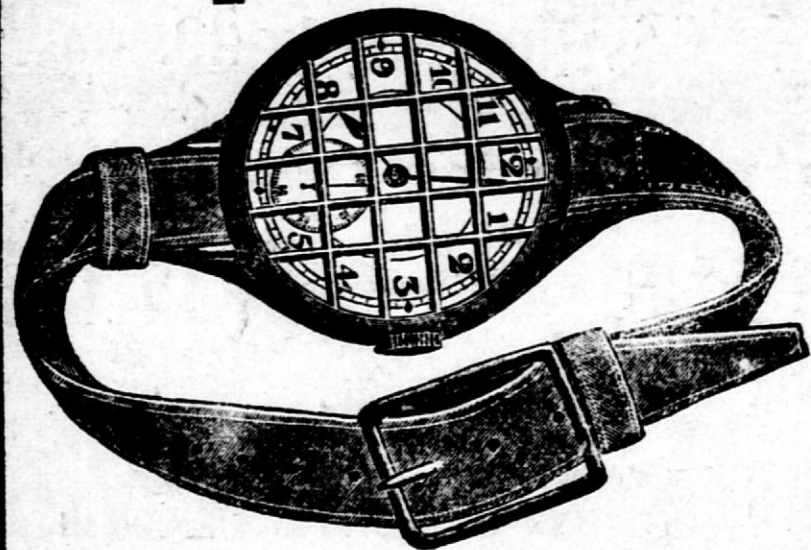
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

!! Lepa božična darila !!

NOVOST! Zavarovalna mrežica, katera je pripravna na vsako uro za na roko brez vsakega predelovanja, po nizki ceni a K 1-50 kom.

Lepe zelo točne
 ! vojne ure !

Nadalje priporočam novo patrijotično prilogo s kalendarjem za leto 1916, katera se pošilja brezplačno in poštne prosto.

Za obilni obisk najljubše vamim

Ljubljana **F. ČUDEN**, Prešernova ulica št. 1 Ljubljana

delničar švicarskih tovarn „Union“ ur.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
 Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
 Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Za jesensko in zimsko sezono

priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

309

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastojin franko

Modni salon

Marija Götzl — Ljubljana, Židovska ulica št. 8

skladišče nasproti šte. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih klobukov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Popravila po želji.

Zaltni klobuki vedno v zalogi.

Zunanja naročila obratom pošte.

Vodilna znamka

domače čevljarske industrije

TURUL

tovarne čevljev akcijske družba
 ALFRED FRANKEL kom. družba

so naši svetovnoznani

„Turul“ čevlji

Prodajalna v Ljubljani

Henrik Seljak

zastopstvo

2201

Prešernova ulica št. 52.